

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В.В. ПОБІРЕЙ^{1*}, О.М. НАЩЕКІНА²

¹ *магістрант кафедри менеджменту та оподаткування, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

² *доцент кафедри менеджменту та оподаткування, канд. фіз.-мат. наук, НТУ«ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

**email: alia_lit@mail.ru*

Диверсифікація – це процес розвитку підприємства, пов'язаний з проникненням в нові сфери діяльності, розширенням асортименту товарів та послуг. Застосування диверсифікації може обумовлюватися підвищенням динамічності бізнес-середовища, насиченням існуючого ринку, появою нових ринків і галузей. Диверсифікацію застосовують з метою підвищення ефективності використання ресурсів підприємства, збільшення прибутку та виживання в умовах падіння попиту на основну продукцію підприємства.

Рішення щодо диверсифікації діяльності підприємства має базуватися на попередній оцінці її ефективності. Головним критерієм ефективності вважають економічні результати розвитку підприємства. Необхідність оцінки ефективності диверсифікації висуває проблему вибору методу, з використанням якого вона має здійснюватись. На сьогоднішній день існує велика кількість методик та алгоритмів оцінки ефективності диверсифікації діяльності підприємства, проте питання відносно вибору найбільш доречного методу оцінки ефективності залишається відкритим та потребує подальшого вивчення.

Вибір методу оцінки ефективності диверсифікації залежить насамперед від особливостей діяльності підприємства, а також від цілей і задач диверсифікації. Методи оцінки економічної ефективності диверсифікації можна умовно поділити на дві групи: методи оцінки економічної ефективності інвестиційних управлінських рішень та методи оцінки економічної ефективності диверсифікаційної політики на основі дохідного підходу оцінки вартості бізнесу. Більшість відомих підходів до оцінки ефективності диверсифікації належать до першої групи і засновані на використанні методик аналізу інвестиційних проектів, статистичних методів аналізу. До них відносяться методи оптимізаційного динамічного моделювання, методи комплексної оцінки інвестиційної привабливості та комплексної оцінки проектів групи підприємств, динамічні методи оцінки ефективності інноваційних проектів, методи оптимізаційного моделювання джерел фінансування інвестицій, метод ранжирування. Існують також часткові методики і алгоритми оцінки ступеня диверсифікованості підприємства.

Кожна методика має низку переваг і недоліків, що обумовлює доцільність комплексного їх використання з метою отримання об'єктивної та повної інформації про ступінь ефективності диверсифікації підприємства.